

MACEDONE

**Ambiente
e sicurezza
sul lavoro
*in agricoltura***

**Zivotna sredina i
bezbednost vo
zemjodelstvoto**

Stampato a cura di FAVLA - Fondo Assistenze Varie Lavoratori Agricoli
e CPT - Comitato Paritetico Territoriale

PRESENTAZIONE

Bezbednosta i zdravjeto na rabotnicite pretstavuva edna cel so koja site akteri naogjaat vzaemni soglasnosti za da pomognat za istite.

Osobeno, rabotodavacite i rabotnicite, vo ramkite utvrdeni so Zakonskiot dekret od 19 septemvri 1994 br.626, se vmetnati so eden mehanizam i edna procedura vo koi sekoj ima specifični prava i dolžnosti. Bezbednosta pri rabota i prevencijata za nesreki ne se individualni dobra tuku kolektivni za koi site se interesiraat direktno i aktivno, i za koi, site treba da pomagaat so sopstvena preciznost i ispravnost.

Osobeno, rabotodavacot treba da ja realizira procenkata na rizikot prisutna vo firmata na nacin da moze da se opredelat nedostatocite i prioritetot na intervencija za da se zagarrantira rabotnata aktivnost so efikasna zastita za zdravjeto i covecki ot zivot.

Na rabotnicite im se priznava vazna uloga ne samo kako primaci na propisite no i kako aktiven del za da mozat da izbiraat Pretstavnik na Rabotnicite za Bezbednost (PRB) koj moze da bide od firmata (izberen direktno od rabotnicite vo firmata) ili teritorijalen (naznacen od sindikatite).

So dogovorot od 30 juli 2004, partiite na rabotodavacite (Coldiretti, Confagricoltura i CIA) i sindikatite (FLAI-CGIL, FAI-CISL, UILA-UIL) go formiraa zaednicki ot Komitet za teritorijalna bezbednost vo zemjodelstvoto, kade sto farmite so pomalku od 15 vraboteni koi sto nemaat PRB mozat da koristat poddrška na aktivnostite za podobruvanje na bezbednosta pri rabota.

Ovoj priracnik e realiziran od strana na Favla i Cpt so cel da se obezbedi poddrška na kompaniite za da im se garantira na rabotnicite obuka i informacii za zastita pri rabota kako sto e predvideno vo clenovite 21 i 22 od Zakonski ot dekret 626/94. Za da se sirat informacii za aktivnostite na Favla i Cpt sozdadena e isto taka i web strana na internet www.favla.it

Ulogi i odgovornosti za bezbednost na rabotnoto mesto

Zakonskiot dekret od 9 april 2008 br.81,obnoven od strana na zakonskiot dekret od 3 avgust 2009 so br.106,pretstavuva presvrtnica vo zakonodavstvoto za bezbednost pri rabota.Posle mandatot zakonskiot dekret 626/94 e pretstaven kako kamen-temelnik na seкои dve nedeli,so cel da se sozdade edna radikalna reforma na socio-ekonomskata kultura za bezbednost pri rabota,duri i pod iten pritisok na zakonskata zaednica,a italijanskata zakonodavna vlast smeta deka e vazno da se soberat kako edinstven tekst za bezbednosta pri rabota,koj pretstavuva prva znacajna moznost za poednostavuvanje i razionalizacija na regulatornata ramka(seuste slozена i komplikuvana)no isto taka,da se вовede i revolucioneren koncept.lako e dobro воспоставen principot deka za bezbednost pri rabota sorabotuvaaat poveke subjekti(rabotodavac,rabotnik,odgovoren za prevencija i zastita,nadlezen lekar,itm)so Edinstveniot Tekst za bezbednost pri rabota,zakonodavecot sakase da se prosiri opsegot na primena na zakonodavstvoto na site onie koi se vkluceni vo rabotnata površina(clen 2 z.d.81/2008 na predmetot "rabotnik e liceto koe vrsi,bez ogleđ na vidot na rabota po dogovor").Vo svetlinata na ova,podolu se slučuva da se sumiraat razni figuri na farma za bezbednost koi se vkluceni vo rabotata so zadaci,ulogi i odgovornosti soglasno so postojniot Zakon.

Rabotodavac

Rabotodavacot e naznaceniot predmet na rabotniot odnos ili baram onoj koj ja ima odgovornosta na kompanijata(kako sopstvenik na donesuvanje odluki i trosenje).Rabotodavacot mora da gi prezeme site neophodni merki za zastita na fizickoto i mentalnoto zdravje na rabotnicite(clen 2087 od Gragjanskiot zakonik).Rabotodavacot posebno e:

- vo sorabotka so nadlezniot lekar,ocenka na rizik vo kompanijata i obrabotka na biznis dokumentacija narečena " procenka na rizik ",koja gi sođrži site tehnički preventivni merki za namaluvanje na bezbednosnite problemi;
- Određuva Agenti na Sluzbata za Prevencija i Zastita (ASPZ ili ekipi za itni slucai) Odgovoren e za Prevencija i Zastita (OPZ) so ogleđ na licna i profesionalna obuka barana zadolžitelno so zakon
- Koga se bara od procenkata na rizik,gi obezbeduva rabotnicite so oprema za licna zastita so relevantni odredbi i uslovi za koristenje i odrzuvanje
- gi obezbeduva rabotnicite so obuka i informacii za bezbednost na rabotnoto mesto,kako sto e predvideno so slednite clenovi 36 od Edinstveniot Tekst za bezbednost pri rabota
- gi obezbeduva rabotnicite so upatstva za rakuvanje so itni slucai i situacii na opasnost
- Ovozmožuva pristap na rabotnicite pretstavnici za bezbednost na site delovni zapisi vo vrska so bezbednosta
- Go popolnuva registerot na nesreki i ja čuva najmalce deset godini medicinskata evidencija na individualnite vraboteni sto se pod zdravstven nadzor
- Gi zamenuva opremata i instalacijata sto se opasni ,so oprema i instalacija sto ne se ili pak so znacitelno namalen rizik (vklucuvajki ja i upotrebata na oprema za da se olesni krevanjeteto na teski tovari)
- Podgotvuva i koristi znaci za predupređuvanje i opasnost na farma
- Obezbeduva itna pomos za rabotnicite (vklucuvajki i pomali povredi)

ISKLUCOCI

Vo farmi za dobitok do triset vraboteni, rabotodavacot moze direktno da gi vrsi sopstvenite zadaci za prevencija i zastita od rizik, prva pomos ili prevencija od pozar i evakuacija, ako prisustvuval na kurs za obuka so sodrzina predvidena od strana na dekretot od 16 januari 1997. Vo pretprijatie ili proizvodna zaednica do pet vraboteni, rabotodavacot moze direktno da vrsi zadaci za prva pomos kako i prevencija za pozar i evakuacija, i vo slucaj na naznacuvanje na odgovoren za prevencija i zastita na vnatresni lugje ili na nadvoresni uslugi, davajki informacija na pretstavnicite od strana na rabotnicite.

Rabotnik

Rabotnikot e figura vo logikata na bezbednosta na regulatorniot sistem. Clenot 2 od Edinstveni ot tekst za bezbednost go definira rabotnikot kako " licnost sto, nezavisno od dogovorot, vrsi raboten odnos vo oblata na organizacijata na javen ili privaten rabotodavac, so ili bez nadomestok, duri i so edinstvena cel da nauci eden zanaet, edna umetnost ili profesija, isklucuvajki gi vrabotenite vo domasni i familijarni uslugi ". Ekvivalentni na rabotnici se onie koi se vraboteni so povremen dogovor, kako i slusatelite. Za da se garantira efektivnata sorabotka so rabotnicite za primena na bezbednosta na rabotno mesto, zakonot predviduva nekolku obvrski:

- a) da se pridonese, zaedno so rabotodavacot, rakovoditelite i pretpostavenite, vo ispolnuvanjeto na obvrskite predvideni za namena za zdravjeto i bezbednosta na rabotnoto mesto;
- b) da se pocituvaa odredbite i instrukciite na rabotodavacot, na rakovoditelite i pretpostavenite, za kolektivna i individualna zastita;
- c) pravilno da se koristi opremata za rabota, supstancii i opasni preparati, prevozni sredstva kako i zastitni napravi;
- d) da se iskoristat soodvetno aparatite za zastita ostaveni na raspolaganje;
- e) da se izvestat vednas rabotodavacot, rakovoditelot ili pretpostaveniot za nedostatocite na sredstva i aparati navedeni vo c) i d), kako i sekoja eventualna situacija na opasnost sto ke ja dobijati, rabotejki direktno, vo iten slucaj, vo oblata na sopstvenite vestini i moznosti bez ogled na obvrskata navedena pod f) za odstranuvanje ili namaluvanje na opasni i zadolzitelni situaciji, izvestuvajki go pretstavnikot na rabotnicite za bezbednost;
- f) da ne se odstranuvaa ili izmenuvaa bez pismena dozvola zastitnite aparati ili oznaki ili kontrola;
- g) da ne se prezema sopstvena inicijativa za rabota ili manevri koi ne se vo nivna odgovornost ili koi mozat da ja zagrozat bezbednosta za sebe ili za drugite rabotnici;
- h) da se ucestvuva vo programi za obuka organizirani od strana rabotodavacot;
- i) da se podlozi na zdravstveni pregledi predvideni so ovoj zakonski dekret ili veke podgotveni so nadlezni ot lekar.

Prestavnik na Rabotnicite za Bezbednost

Na pretstavnikot na rabotnicite za bezbednost se dodeleni dolznosti i prava koi go pravat edna od klucnite tocki za zastitna politika, koja go predviduva aktivnoto ucestvo na site rabotnici, direktno i preku sopstvenite pretstavnici, za poefikasno svesno dejstvo za prevencija i zastita. Oznakata ili izborot na pretstavnikot za bezbednost ima razlicni formi vo zavisnost od goleminata na firmata.

Prestavnikot na rabotnicite za bezbednost moze da bide na lokalno nivo,oddelno,korporativno ili od proizvodstvo. Kako sto e predvideno vo clen 50 od Edinstveniot Tekst za bezbednost,prestavnikot na rabotnicite za bezbednost:

- a) pristapuva do rabotnite mesta kade se vrsi proizvodstvoto;
- b) se konsultira odnapred i navremeno vo odnos na procenkata na rizikot,otkrivanjeto,programiranjeto,ostvaruvanjeto i testiranjeto za prevencija vo firmata ili proizvodnata edinica;
- c) se konsultira za naznacuvanjeto na odgovorniot i agentite za prevencija,aktivnosti za prevencija od pozari,prva pomos,evakuacija na rabotnite mesta i nadlezniot lekar;
- d)se konsultira vo vrska so organiziranjeto za obuka navedeno vo clen 37;
- e) dobiva informacii i delovna dokumentacija vo vrska so procenkata na rizik i relativnite zastitni merki,kako i za supstancii i opasni preparati,za masinite,za instalacijata,za organizacijata i rabotnite mesta,za nesrekite i profesionalnite bolesti;
- f) dobiva informacii od bezbednostite sluzbi;
- g) prima soodvetna obuka i,sepak,ne pomalku od predvidenata vo clen37;
- h)promovira razvoj i implementacija na identifikuvanje na soodvetni merki za zastita na zdravjeto i fizickiot integritet na rabotnicite;
- i) formulira zabeleski za vreme na posetite i inspekcii sprovedeni od strana na nadleznite vlasti,od kade sto voobicaeno,se slusa;
- l) ucestvuva na periodicni sredbi navedeni vo clen 37;
- m) davaj predlozi za aktivnostite za prevencija;
- n) predupredi go pretpostaveniot zadolzen za rizicite sto se identifikuvani vo tekot na svoeto rabotenje;
- o) dokolku smeta deka merkite na prevencija i zastita od rizici prezemeni od strana na rabotodavacot,rakovoditelot i na sredstvata za sproveduvanje na niv ne se pogodni za da se osigura bezbednosta i zdravjeto pri rabota,moze da pribegne do nadleznite organi.

Prevencija i Zastita

Rabotodavacot mora da organizira prevencija i zastita na rizicite. Clenot 32 od Edinstveniot Tekst za bezbednost gi vospostavuva profesionalnite baranja i formati koi mora da gi poseduva Odgovorniot za prevencija i zastita.Zadacite na sluzbata mozat da se izvrsat od vnatresni lugje ili nadvoresni od firmata.

Zaedno so rabotodavacot,odgovorniot sorabotuva za:

- Identifikuvanje na rizicni faktori,procenka na rizikot i identifikuvanje na merkite za bezbednost i zdravje na rabotnicite
- Formiranje na proceduri za bezbednost na aktivnostite
- Predlozuvaj programi za obuka i informacija
- Obezbeduvaj informacii za site vraboteni za prevencija i zastita

Nadlezen Lekar

Ako vo slucaj e predviden zdravstven nadzor,rabotodavacot e obvrzan da naznaci nadlezen lekar.Nadlezniot lekar e obvrzan da pravi periodicna preventivna zdravstvena proverka na zdravjeto na rabotnicite i da izrazi predrasuda za soodvetni specifični rabotni mesta.

Proценка na rizik

Proценка na rizikot e definirana od zakonodavstvoto kako "globalna i dokumentirana proценка na site rizici za zdravjeto i bezbednosta na prisutnite rabotnici vo oblata na organizacijata vo koja vrsat sopstvena aktivnost,so cel da se identificiraat soodvetnite merki za prevencija i zastita i da se obraboti programata za merki sto ke go garantiraat podobruvanjeto na stepenot na zdravje i bezbednost niz vremeto.Osobeno,vo definiranjeto na programata za intervencii,rabotodavacot go zema vo predvid stepenot na rizik na koj se izlozeni rabotnicite vo vrska so rabotata sto ja vrsat.Proценкаta treba da se izvrsi vo sorabotka so Odgovorniot za prevencija i zastita i so nadlezniot lekar,(kade sto zdravstveni nadzor e zadolzitelen),pri konsultacija so pretstavnikot na rabotnicite.Proценкаta treba da bide azurirana vo vrska so specificnite promeni na proizvodnite procesi i organiziranata struktura na firmata,koi bi mozele da bidat izlozeni na rizik za rabotnicite. Konkretno,so ogleđ na proценкаta na rizikot,rabotodavacot:

- gi pretstavuva i rabotnite mesta,infrastrukturite,masinite,opremata,instalacijata i supstancite i ja proveruva nivnata usoglasenost zakonski i so dobra tehnika;
- go procenuva vlijanieto na organizaciskite faktori i interaktivnite so covekot;
- -gi identifikuva merkite za prevencija i zastita sto treba da se prezemat
- ja obrabotuva programata za podobar stepen na bezbednost.

Informacii i obuka

Informacii

Za informacija se misli "obrazoven proces preku koj do transfetot na rabotnici i drugite ucesnici vo sistemot na prevencija i bezbednost se steknuvaat vestini za bezbedno izvrsuvanje na nivnite dolznosti vo kompanijata i za identifikacija na namaluvanje i upravuvanje so zakonot". Rabotodavacot treba da garantira deka sekoj rabotnik dobiva soodvetni informacii za:

- Rizik za bezbednosta i zdravjeto povrzani so aktivnostite na firmata
- Specificni rizici izlozeni vo svoite aktivnosti
- Rizik povrzan so upotreba na supstancii i opasni preparati
- Postapki koi se odnesuvaat na prva pomos,borbata protiv pozar i evakuacija na rabotnicite
- Figuri za bezbednost:Odgovoren za Prevencija i Zastita,Agenti za Prevencija i Zastita i Nadlezniot Lekar

Posebno rabotnicite treba da bidat informirani za slednive osnovni koncepti:

- da ne se zapocnuva so rabota ako ne ste potpolno sigurni za sto se raboti;
- za bilo kakva dvouma sledete sekogas instrukcii;vo slucaj na nesigurnost ne plasete se da pobarate poveke instrukcii za rabotata sto treba da ja zavrsite;
- za vreme na rabota imajte seriozen odnos i izbegnuvajte segi;
- na rabotnoto mesto ne koristete obleka koja,vo zavisnost od prirodata na rabotata ili karakteristiki na instalacijata,pretstavuvaat opasnost za licnata bezbednost.

Sekoj rabotnik treba da bide informiran za osnovnite javni institucii i poedinci za da bidat aktivni vo pogled na itni slucaj,ili vooopsto,za zastita pri rabota.

Obrazovanie

Za obrazovanie se misli "obrazoven proces preku koj do transferot na rabotnici i drugite ucesnici vo sistemot na prevencija i bezbednost se steknuvat vestini za bezbedno izvrsuvanje na nivnite dolznosti vo kompanijata i za identifikacija na namaluvanje i upravuvanje so rizik".

Za obuka se misli "sevkupnite aktivnosti se so cel da se naucaat vrabotenite na pravilna upotreba na opremata, masini, instalacija, supstancii, spravi i individualnata zastita, vo tekot na rabotata. Rabotodavacot gi obezbeduva rabotnicite so dovolna i ispravna obuka za rabotata sto ja vrsat vo oblata na aktivnostite: ta obuka treba da se izvrsi vo slucaj na primanje na rabota, promena na rabotnoto mesto i voved na novi supstancii i opasni preparati. Obukata treba periodicno da se povtoruva vo slucaj na razvivanje na rizik ili pojava na novi.

Rabotna obleka

Soodvetnata obleka za rabotata e mnogu vazna za zastita od:

- insekti i bioloski agensi: mozat da bidat pricina za infekcija, bolesti i zarazni shokovi ili smrtonosni. Osobeno opasni se sredinite vo koi se prisutni zivotni (shtala, farma za kokoshki, avijarii itn.) se zastituva sekogas so soodvetnata obleka
- hemiski proizvodi: za koristenje na hemiski proizvodi kako sto se vestacko gjubrivo, dezenficiensi i detergenti, se bara upotreba na kombinezon, gumeni rakavici, maski i zatvoreni cevli, so ogled na visokata opasnost, ne samo za kozata
- sonce: se sovetuva kozata da ne se izlozuvata na sonce koja obicno e pod napad na sonceвата svetlina, no da se nosi zastitna obleka, moze i lesna, bidejki so vremeto mozat da se pojavat bolesti i tumori na kozata
- mehanicki rizik: da ne se nosi razvevana obleka, otkopcana ili siroka, prsteni, gerdani i grivni. Mozat da bidat fateni od menuvanjeto na masinite i da predizvikaat seriozni povredi a isto taka i amputacija na ekstremiteti.

Nadlezen lekar i zdravstven nadzor

Nadlezniot lekar sorabotuva so rabotodavacot za procenka na rizikot a toa e angaziranje za upravuvanje na zdravstveni nadzor.

Nadlezniot lekar:

- gi posetuvata rabotnite sredini barem ednas godisno ili vo intervali vospostaveni vrz osnova na procenkata na rizik; nasocuvanjeto na periodot koj e razlicen od godinasniot treba da bide najaven na rabotodavacot so cel da bide zabelezana vo dokumentot za procenka na rizikot.
- predviduva sproveduvanje na preventivni zdravstveni pregledi (vrsi utvrda na otsustvo na kontraindikacii za rabota na rabotnicite kade sto se nameneti za da se oceni nivnata soodvetnost za specificna zadaca) i periodicni pregledi (za kontrola na zdravjeto na rabotnicite i za presuda na pogodnosta za specificna zadaca)

- vospstavuva i azurira pod negova odgovornost,za sekoj rabotnik staven pod nadzor,medicinska evidencija i rizik,cuvana od strana na rabotodavacot so profesionalna tajnost,medicinskata evidencija i rizikot se cuva od strana na rabotodavacot za najmalku deset godini,osven ako periodot ne e razlicen vo zakonodavstvoto
- obezbeduva informacii na rabotnicite za znacenieto na zdravstvenite pregledi sto gi pravat,vo slucaj na izlozba na agenti so dolgorocni efekti,treba da se dostavat na lekarski pregled i po prestanok na aktivnosta bidejki istata predizvikuvava pojava na tie ;
- obezbeduva ,po potreba ,slicni informacii na odgovorniot na rabotnicite za bezbednost;
- go informira sekoj rabotnik so rezultati od napraveniot pregled,i po baranje na istiot,mu dava kopija od zdravstvenata dokumentacija.

Zdravstveniot nadzor opfaka:

- a) preventiven lekarski pregled za da se utvrdi otsustvo na kontraindikacii na rabota koja e nameneta za vraboteniot za da se oceni negovata sposobnost na specificna zadaca
- b) periodicen lekarski pregled za kontrola na zdravstvenata sostojba na rabotnicite i presuda na sposobnost za specificna zadaca.Periodite na tie pregledi,ako ne se predvideni,se vospstavuva normalno ednas vo godinata.Toj period moze da bide razlicen,vospstaven od Nadlezniot lekar za procenka na rizikot.Nadzorniot organ moze da ima razlicna soдрzina i frekvencija od onie navedeni od strana na nadlezniot lekar.
- c) lekarski pregled po baranje od rabotnikot,ako lekarot odluci deka e povrzano so profesionalni rizici i so zdravstvenata sostojba,podlozeni na vlosuvanje od rabotata,so cel da izrazi presuda za sposobnost na specificna zadaca;
- d) lekarski pregled vo slucaj na promena na rabotnoto mesto za proverka na sposobnost na specificnata zadaca;
- e) lekarski pregled po prestanok na rabota vo slucaevi predvideni od tekovnoto zakonodavstvo;
- f) preventiven lekarski pregled vo faza na primanje na rabota;
- g) lekarski pregled pred prodolzuvanje na rabota,prosledeno od otsustvo za zdravstveni pricini so traenje od seeset dena,za da se proveru sposobnosta za specificnata zadaca.

Vo farmite,moze da se pretpostavi deka postoji obvraska za nadlezniot lekar za da se izbegnat slednite vidovi na rizik:

- racna obrabotka na tovari
- bioloski rizik
- hemiski rizik
- rizik na bucava
- test na zavisnost od alkohol i toksicen za vozaci na mehanicki vozila

Za delumna,privremena i celosna nesposobnost,nadlezniot lekar treba da gi informira pismeno rabotodavacot i zainteresiraniot rabotnik.Protiv presudata na nadlezniot lekar,vklucuvajki gi i onie vo faza na primanje na rabota,rabotnikot moze da podnese zalba protiv nadlezniot lekar na nadlezniot organ vo taa teritorija,koj eventualno po ponatamosni ispituvanja ke potvrdi izmena ili otpovikuvanje na samata akcija.Zalбата treba da bide prezentirana vo rok od trieset dena od datumot na izvestuvanje na presudata od strana na nadlezniot lekar.

Soglasno so zakonot 977/67,maloletnite treba da izvršat pregled pred primanje na rabota koj go vrsi lekar od ASL ili pak nadlezniot lekar ako e naznacen.

Hemiski rizik

Upotrebata na hemiski proizvodi kako sto se vestackoto gubrivno,pesticidi i rastvoruvaci,prezentiraat izvori na mnogu opasnosti za farmerite,kako:

- zadusuvanje:ovie fenomeni poteknuvaat i od hemiski proizvodi sto ne se upotrebeni,ostaveni vo magazini bez ventilacija ili vo nezatvoreni sadovi.
- Rizik za eksplozija:pogresna kombinacija na hemiski proizvodi i drugi zapallivi materii,mozat da predizvikaat eksplozija.Za da se izbegne ovoj rizik mora isklucivo da se pridruzuva na oznakite za mesanje i cuvanje na prilagodeni mesta .Ovie treba da bidad ventilirani,so podovi i povrsni za poddrška koi lesno se perat,prozori so tesni metalni resetki,treba da sodrzat isklucivo hemiski proizvodi i vratata treba da bide zaklucena so kluc.
- truenje i profesionalni bolesti:ostro truenje se pojavuva posle vpivanjeto na masovni dozi na otrovni supstancii,predizvikuvajki loso nastroenie;hronicno e truenjeto sto se povtoruva so tekot na vremeto vo mala sustina koi mozat da predizvikaat bolesti na crniot drob,bubrezi,krv i disnite patista.

Vpivanjeto vo organizamot e preku:

- disnite patista(cetickite prisutni vo vozduhot vleguvaat vo organizamot preku vdisuvanjeto)
- kozata(gi vpiva ovie otrovi ne samo so direkten kontakt tuku i so dopiranjeto na veke kontaminirana obleka)
- goltanje(cestickite prisutni vo vozduhot,racete i oblekata se ostavaat vrz hrana i cigari i vleguvaat vo organizamot preku ustata)

Pesticidite se delat na klasi,tie sto pripagjaat na prvata i vtorata treba isklucivo da se upotrebat,so ogled na visokata toksicnost,od personal so validna licenca.

Zapazuvanje

- Da se cuva von dofat na deca vo soba nameneta za ova cel(zaklucena so kluc),ili vo zaklucen kabinet so izlozena plakata "opasnost od truenje".
- Da se izbegnuva prodolzeno skladiranje:da se utvrdi so preciznost neophodniot kvantitet za upotreba i da se kupi samo potrebnoto kolicestvo
- Da se drzat sekogas etiketi i karti za bezbednost(da se pobarat na nabavuvacot,kontrolirajki gi vkupnite paketi pri kupuvanje)
- Na mestoto na skladiranje da se postavi pozarogasitel vo prav

Prevencija

Pred da se zapocne upotrebata so bilo kakov hemiski proizvod potrebno e da se nosat individualni aparati za prevencija vo vrska so specifični rizik.Ako se raboti vo staklenici ili vo drugi zatvoreni sredini potrebno e da se koristat poveke merki za zastita.

Vnematelno da se pere celata zastitna obleka,pred i posle upotreba.Nikogas ne fakjajte so goli race kontaminirana oprema i stavajte ja sekogas vo zatvoren kabinet so dobra ventilacija.

Podgotovka

Ovaa faza e mnogu delikatna i treba da bide izvršena isklucivo so indikacii za upotreba na

proizvodite.

Za bezbedna rabota:

- mesanje na proizvodite sekogas nadvor i vo otsustvo na vetar;soodvetna upotreba na sozdavanje na mesavina(vagi,lazica so drska,inki itn.);
- apsolutno izbegnuvanje na pusenje,jadenje ili fakjanje na liceto za vreme na tretmanot so bilo kakov hemiski proizvod a posebno pesticidi;
- da ne se menuva mesavinata na proizvodite i da se sledat instrukciite za upotreba izlozeni na etiketite:pogresniot sostav na mesavinata moze hemiski da se pojavi kako nestabilen i da predizvika eksplozii ili silni hemiski reakcii sto bi mozele duri i da ispustat smrtonosni gasovi;
- da se izbegne sekoe sirenje,i ako e na slucaen nacin,da se vpie vednas proizvodot,so strugotini na primer i da se ispere vnimatelno povrsinata.

Isporaka

Faza koja go pravi prizvodot poveke isparliv i poradi toa treba da se prezemat detalni zabeleski:

- da se nosi isklucivo zastitna obleka za soodvetnata rabota
- nikogas da ne se dopiraat delovi od prskalkite(da ne se duva vo zatnatite prskalki no da se koristat soodvetni alatki so silec za da se eliminira zacepuvanjeto)
- da se izvrsat isporaki,ako e mozno,vo otsustvo na vetar ili hrana otsraneta na vetar,za da ne se rastera proizvodot na sopstvenite ramenja
- da se isperat vnimatelno kombinezonite i rakavicite duri i pred da se trgnat,za sigurnost deka nema da se doprat kontaminirani delovi so racete;da se izvrsi ispravna licna higiena perejki gi racete so voda i sapun

Razlivi i kontakti

Vo slucaj na nenadeen razliv

- da se odstranat onie koi ne se profesionalci
- da se nosat soodvetni sredstva za zastita
- da se odstrani preparatot
- da se pogrizi za odstranuvanje na ostatocite
- vo slucaj na vazen razliv,da se izvestat nadleznite organi
- vo slucaj na kontakt(inhalacija,kontakt so kozata,goltanje)da se sledat sovetite od kartata za bezbednost
- vo slucaj na prskanje vo ocite :da se mijat so voda barem 15 minuti
- ako supstancijata e goltната treba da se predizvika povrakanje i posle da se ispere ustata poveke pati
- vednas da se prijavi na prva pomos ili da se pobara itna medicinska pomos so kartata za bezbednost ili etiketata na proizvodot

Vo slucaj na osnovna losa sostojba,tresenje,lacenje na plunka,gadenje,povrakanje,dijarea,tesko disenje,trepereenje-kozno crvenilo,spoeni crvenila,vednas da se odi vo prva pomos.

Telesen rizik

Polozba

Normalnata rabota i obrabotkata na zemjata predizvikuvaat znacitelen napor na stavniot sistem bidejki prisiluva na nepriradni postojani dizenja i pozicii .

Stetata se lokalizira vo tetivite,skeletot i muskulite;niz vremeto predizvikuvaat seriozni bolesti,onevozmozuvanje na nozete i degenerativni koski.

Za ogranuivanje na rizicite:

- izmena na rabotnite fazi, za da se promeni rabotnata pozicija prezemena predolgo
- da se izbegnat staticni polozbi za dolgi periodo
- da se izbegnuvat nagli dvizenja
- da se koristat, kaj sto e mozno, podrska ili sredstva sto ke ogranuivaat pretpostavki za neprirodni polozbi

Vibracii

Vibracii se nepostojano dvizenje na cvrsto telo okolu edna tocka ili polozba. Tie se proizvedeni od zemjodelskite masini kako sto se traktori i racni alatki i se apsorbiraat vo organizmot preku kontakt so sredstvata.

Postojat dva vida na stetni vibracii:

- so sredna frekvencija: proizvedeni od masini kako traktorite; predizvikuvaat optovaruvanje na kolonata i kila na diskot, bolesti na srce to i crniot drob, visok pritisok, stomacni i gradni bolki, tesko disenje i trevozna sostojba.
- so visoka frekvencija: proizvedeni od alatki sto vibriraat, kako motorna pila; predizvikuvaat zatvoranje na arteriite na prstite; promena na strukturata na koskite, rskavichni zglobovi, kolena i ramenici, vospalenie na tetivite, glavabolka, trevozna sostojba.

Isparuvanje

Vo zemjodelstvoto e lesno da se sretnat podmolni opasnosti kako gasovi, plin ili ednostaven zastoen vazduh sto ponekogas mozat da dostignat visoki koncentracii i da se pretstavat kako smrtonosni. Vo slucaj na opasnost, za da se pomogne na povredeni ot, osnovno e da se zapamti deka pred da se prezeme bilo kakva akcija, treba da se zastiti koristejki gi spravite za individualna zastita, inaku postoi rizik od zadusuvanje i interventot da bide beskorisen ili pak steten.

Mikro klima

Za mikro klima se misli na klimatskite uslovi, kako temperaturata i vlaznosta, prisutni vo eden moment vo zivotnata sredina. Vlijanieto na tie uslovi vrz coveckiot organizam e pred se izvezbana od smenata na klimata, naseto telo e sekogas nakloneto da bide ramnotezno; ako se izlozime na promena na temperaturata ili preterana vlaznost i niska ventilacija, organizmot strada. Steta na zdravjeto se pojavuva preku topli branovi, optovaruvanje i alergii, poslednite dve pred se, se pojavuvaat na topli i vlazni mesta. Sredini osobeno izlozeni na rizik se staklarnicite ili friziderite.

Za prevencija na tie narusuvanja:

- da se nosi sekogas soodvetna obleka vo odnos na klimata
- da se obezbedat sredinite izlozeni na rizik so oznaki na stepenot na vlaznost i tempratura

Prashoci

Pogolemiot del od rabotata vo zemjodelstvoto sozdava oblaci sostaveni od mnogu sitni prekinati cesticki, spored rabotata, mozat da predizvikaat seriozna steta na covekot.

Potencijalno postetnite prasoci za covekot se:

- od rastitelno poteklo: zitarici, brasno i negovi paraziti, insekti i molci;
- od zivotinsko poteklo: kosa, vaga, prvuvt, perduvi, izmet;
- od hemiski vid: insekticidi, vestacko gjubrivo, anti paraziti.

Prasocite mozat da bidat apsorbirani od strana na coveckiot organizam preku:

- kontakt so ocite;
- inhalacija;
- kontakt so kozata.

Za bezbedna rabota:

- da se nosat sekogas spravite za individualna zastita:kombinezoni,rakavici i maski
- da se kontrolira pravcot na vetrot za da se izbegne nesreka
- da se pogrizi za cistenjeto na rabotnata sredina i stalite za da se izbegne natrupuvaneto na prav

Skali

Se smetaat eden od najcestite slucai za nesreka vo zemjodelstvoto,i navistina slucajnite pagjanja cesto predizvikuvaat teski traumi na grbot a posebno na 'rbetot so seriozni posledici za zdravjeto na rabotnicite.Pagjanjeto moze da predizvika paraliza ili smrt vo poveketo slucai.Za da se vrsat bezbedne redovnite dolznosti i da se ogranicir rizikot za mozni pagjanja moze,po pravilo,so sigurnost skalite sekogas da se cuvav vo dobra sostojba i da bide prisutna soodvetna skala vo odnos na rabotata i potocno na karakteristikite na zemjata sto se obrabotuva.Pokraj golemite visocini treba da se nosat pojasi za bezbednost.

Osobeno,clenot 113 od Edinstveniot Tekst za bezbednost predviduva deka skalite koi se nameneti za normalen pristap na sredinata na rabota ,treba da bidat izgradeni i zacuvani za da mozat da izdrzat na teski tovari vo guzva za itni slucai.Skalilata treba da imaat stepen na pokacuvanje so pravilni dimenzii i soodvetna sirina za potrebno dvizenje.Ovie skali i vklucenite odmorista na otvorenite strani treba da bidat opremeni normalno so ograda ili so druga slicna zastita.Granicnite rampi od dvata zidovi treba da bidat snabdeni barem so edna so ograda.

Skalite so stolbovi povisoki od 5m,zacvrsteni za zidot,vertikalno stelazirani ili navednati poveke od 75 stepeni,treba da bidat snabdeni so bezbeden metalen kafez so mreza i otvorena golemina so 2,50 m od podot ili od policite,za da se sprecaat slucajnite pagjanja na licnosta kon nadvor.Zidot na kafezot nasproti skalilata ne treba da bide oddalecen poceke od 60cm.Skalilata treba da bidat oddalcene barem 15cm od zidot na koj sto se zakaceni ili zacvrsteni.

Ednostavnite skali treba da bidat izgradeni so soodveten materijal za rabota,treba dovolno da izdrzat za zaednicki ili posebni elementi i treba da imaat soodvetni dimenzii za nivnata upotreba.Ako skalite se od drvo treba da imaat skalila zacvrsteni i montirani isprepleteno.Skalilata ne treba da imaat jazli.Treba da bidat zadrzani so zelezni drzaci za krajnite dve skalila.;kaj skalite podolgi od 4metri treba da ima i sreden drzac.Zabraneta e upotrebata na skali so zakovani drveni letvi za drzacite na mestoto na skrsenite skalila.Tie treba da bidat snabdeni so:

a)nelizgavi spravi na krajnite niski stolbovi;

b)drzaci ili nelizgava poddrska na visokiot kraj,koga e potrebna sigurna stabilnost na skalata

Koga skalite,zaradi nivnata visocina ili drugi pricini,predizvikuvaat opasnost za navaluvanje pri nivnata upotreba,tie treba da bidat soodvetno osigurani ili zadrzani so stapaloto na druga licnost.

Rabotodavacot dava sigurnost deka skalite so skalila se obezbedeni za vreme na koristenjeto i spored slednite kriteriumi:

a)skalite so podvizni skalila treba da bidat so stabilna poddrska,otporni,so soodvetni dimenzii i postojani,za da se pozicijata na horizontalnite skalila;

b)viseckite skali treba da bidat spoeni so sigurnost,so isklucok na skalite so jaze,za da se izbegnat pomestuvanja i bilo kakvo nisanje,;

c)lizganje na stapalo na podvizni skali za vreme na upotreba treba da bide spreceno so zacvrstuvanje na montaznite delovi ,ili so bilo kakva sprava,koristejki drugo resenie so slicen efekt;

d)Skalilata za upotreba na vlez treba da bidat idadeni dovolno preku stepenot na nivo,osven ako drugi spravi go garantiraat sigurnoto drzenje;

e) skalilata sostaveni od poveke rascepeni ili raznizeni elementi treba da bidat iskoristeni so megjusebna sigurnost na razlicnite elementi;

f) postojanite skalila treba da bidat stabilno zacvrsteni pred pristapot.

Za upotreba na podvizni skalistosaveni od dva ili poveke rascepeni elementi, osven napisanoto vo stav 3, treba da se gledaat slednite spravi:

a) dolzinata na skalata za rabota ne treba da bide poveke od 15 metri, osven ako ne e potrebno, vo slucaj visokite delovi na stolbovite treba da bidat zacvrsteni so sigurnost;

b) skalite za rabota so dolzina nad 8 metri treba da imaat mehanicki del za da se namali rizikot za prekrusvanje;

c) nikoj od rabotnicite ne treba da bide na skalata koga istata se pomestuva stranicno;

d) za vreme na rabotata, edna od licnostite od zemjata treba da ja nadgleduva skalata.

Dvojnite skali ne treba da bidat povisoki od 5 metri i treba da bidat snabdeni so soodveten otporen lanec ili druga slicna sprava sto ke go spreca otvoranjeto na skalata, nadvor od predvidenoto ogranicuvanje za bezbednost.

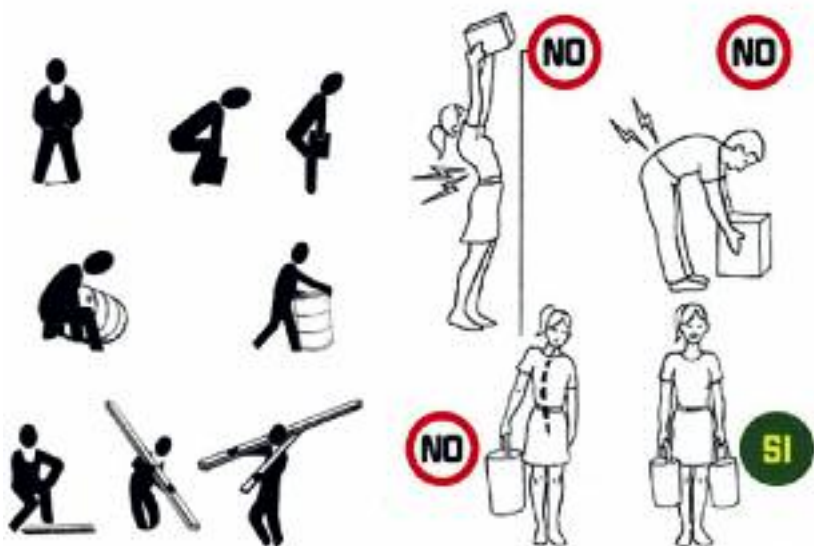
Racna obrabotka na tovari

Za racna obrabotka na tovari se misli rabotata za transport ili poddrska na tovar na edna ili poveke rabotnici, vklucuvajki go i krevanjeto, deponiranje, turkanjeto, vlecebjetto, nosenjeto ili prenosenjeto na tovar, koj za negova karakteristka ili posledica na nepovolni ergonomski uslovi, predizvikuvaat rizik za bolesti od biomehanicki pretovar, posebno rbetna slabost.

Rabotodavacot gi prezema neophodnitate organizaciski merki i soodvetni sredstva, posebno mehanicka oprema, za da se izbegne potrebata na racna obrabotka na tovari od strana na rabotnicite.

Ako vo slucaj ne e mozno da se izbegne ovaa racna obrabotka, rabotodavacot treba:

a) da organizira rabotni mesta taka sto ovaa obrabotka ke garantira uslovi za berbednost i

zdravje;

b) da gi proceni, ako e mozno za vreme na proektot, uslovite za bezbednost i zdravje povrzani so rabotata vo prasanje;

c) da go izbegne ili namali rizikot, osobeno na bolesni so 'rbetna slabost, primenuvajki soodvetni merki, smetajki gi posebno individualnite faktori za rizik, so karakteristiki na sredinata i potrebi sto bara taa rabota;

d) da gi dostavi rabotnicite pod zdravstven nadzor vrz osnova na procenka na rizik i individualnite faktori za rizik

Ako treba da se obrabotuvaat teski tovari da se zapamti deka e potrebno vo sekoj slucaj da se ograniči rizikot sto se odnesuva na nepravilna polozba, primenuvajki nekolku osnovni pravila za odnesuvanje:

- izbegnuvanje na statični položbi za predolgi periodi
- izbegnuvanje na preteski, obemni i nestabilno ramnotezni prenosi
- izbegnuvanje na raboti so svitkan i prekršen grb za vreme na krevanjeto
- ramnotezni tegovi megjudrugoto, so ispraven grb i dobro stegnati race
- drženje na tezinata kolku e mozno poveke do teloto
- izbegnuvanje na nagli dvizenja
- izbegnuvanje na lizgavi površini (mokri) ili rizicni prepreki (skali ili precki)
- povremeni prekini na teski rabotni proceduri
- krevanje na tovarot potpirajki se na nozete a ne na grbot.

Fizicki rizici

Edinstveni ot Tekst dava posebno znacenje na "fizickite rizici" onie sto se nameneti kako "bucava, ultrazvuci, infrazvuci, mehanicki vibracii, elektromagnetni polinja, optični radijacii, od vestacko poteklo, mikroklimate i hiperbaricnite atmosferi koi mozat da predizvikaat rizik za zdravjeto i bezbednosta na rabotnicite".

Vo oblasta na procenata na rizikot, rabotodavacot gi procenuva site rizici koi poteknuvaat od izlozenost na fizicki agenti za da se identificiraat i primenat moznite merki za prevencija i zastita co poseben izvestaj za pravilata za dobra tehnika i dobra praktika.

Procenkata na rizikot poteknata od izlozenost na fizicki agenti e programirana i sprovedena najmalku na sekoj cetiri godini.

Relativno so rizikot za bucava zakonodavecot pokrenuva posebno vnimanie na potrebata za koristenje na spravite za individualna zastita so slednite uslovi:

a) vo slucaj vo koj vrednosta na bucavata e povisoka od minimalnata (80 decibeli) rabotodavacot gi obezbeduva rabotnicite so spravi za individualna zastita za sluhot;

b) vo slucaj vo koj vrednosta na bucavata e ednakva ili povisoka (85 decibeli) bara rabotnicite da koristat spravi za individualna zastita za sluhot;

c) odbira spravi za individualna zastita na sluhot sto ke go eliminiraat rizikot za sluhot ili ke go namalat na minimum, so prethodno sovetuvanje na rabotnicite i nivnite pretstavnici;

d) go procenuva efektot na spravite za individualna zastita na sluhot.

Rabotodavacot gi stava pod zdravstven nadzor rabotnicite koi se izlozeni na bucava so visoka vrednost od 85 decibeli. Nadzorot se pravi periodicno, normalno ednas vo godinata ili so periodi koi se razlicni od nadlezniot lekar, so soodveten motiv naveden vo dokumentot za procenka na rizik i

objaven od predstavnicite za bezbednost na rabotnicite za procenkata na rizikot.Rabotodavacot garantira deka rabotnicite izlozeni na isti ili povisoki vrednosti od normalnite(82 decibeli)ke bidat informirani i obrazovani vo vrska so rizicite koi proizleguvaat od izlozenost na bucava.

Rizik za pozar

Pozarot e rizik koj ne treba nikogas da se potceni dokolku edno malo zariste moze da se pretvori vo strasen pregrab.Eden pozar vsusnost ne postanuva nikogas golem tuku e samo neposreden i efektiven intervent koj moze da ja ograncici stetata na nesta i licnosti.

Prisustvoto na vetar,listovi i suvi granki,posebno vo letniot period,treba da go signalizira celiot personal sto raboti vo farmata i nametne maksimalna pretpazlivost za vreme na rabotata.

Za da se namali rizikot:

- ne treba da se pusi,da se koristat aparati so plamen,rakuvanje so vzareni materiali blizu do ostavenoto gorivo,ili zoni na seno i drugi materijali lesno zapallivi
- da se vnimava na moznoto formiranje na zapallivi gasovi vo cisternite ili hermeticki zatvorenite kadi
- odreden broj na dostapni i oznaceni pozarogasiteli na vidno mesto
- rabotodavacot treba da se osigura za kontrolata na pozarogasitelite od strana na specijalizirana nadvoresna firma,dva pati vo godinata
- rabotodavacot treba da odobri i podnese periodicni kontroli na slednata instalacija: zazemjenata elektricna instalacija,eksplozivna instalacija vo silosi,avtoklavnite kotli,instalacii za krevanje(liftovi,kabli,sindjiri),zasiluvaci za cementi
- rabotodavacot treba da go informira i obuci negoviot personal za pozarogasiteli ili hidranti
- Rabotodavacot donesuva merki za kontrola na rizikot za itni slucaevi

Rizik od elektricna energija

Elektricnata energija e posebno agresivna opsanost,zatoa sto ne e vidлива i predizvikuva seriozna steta na covekivot organizam sto doagja vo kontakt,kako zatvoranje na organite za disenje,zastoj na srceto ili izgorenici.Serioznosta za slucajnosta predizvikana od elektricnata energija zavisi i od intenzitetot na strujata sto go pominuva niz teloto,i od vremetraenjetto na istiot.

Najopasni fenomeni proizlezeni od strujniot napon se:

- elektricen izraz:premin na strujata preku coveckoto telo so dopir na predmet so normalen napon ili ostetena metalna masa so napon;
- elektricen lak:premin na strujata preku coveckoto telo bez nikakov kontakt(na primer:zatvoranje na preklopnici ili trgnat elektricen kabel so goli ili vlazni race);
- pozar ili eksplozija:mozat da proizlezat od kratok spoj;

Za sigurna rabota:

- maksimalno vnimanie za rabota vo blizina na elektricni linii ili aparati;
- da ne se pravat nikogas povrzuvanja na srekja;
- da se koristat izolaciski rakavici za rabota vo prisustvo na elektricna energija;
- da se kontrolira periodicno sostojbata na elektricnite kabli i da se izbegnuva nivno presvitkuvanje ili splaskuvanje;
- da ne se intervenira na elektricni tabli ili instalacii ako ne ste ovlasteni;
- da ne se koristat nikogas elektricni aparati so mokri ili vlazni race,so noze nurnati vo voda ili premnogo vlazni sredini.

Bioloski rizik

Bioloski rizik e pretstaven od bilo kakov mikro organizam, kletocna obrabotka ili drug vid na paraziti koi mozat da predizvikaat alergicni infekcii ili truenje na covekot.

Prisustvoto na zivotni vo farmite, no isto i rastitelnata obrabotka, prezentiraat so sigurnost izvor na rizik.

Dopirot so coveckata koza ili vdisuvanjeto, mozat da predizvikaat ili bolesti kako tetanus, leptospirosis i antraks, kako i infekcii na kozata i na disnite patista kako na belite drobji, alveolitis, itn.

Kaj osobeno cuvstvitelnite subjekti, mozat da se proverat vistinski shokovi, duri i smrtonosni.

Za dobra zastita treba da se namali dopirot na ovie bioloski agensi so kozata il so disnite patista, koristejki gi sekogas potrebните kombinezoni, maski i zastitni rakavici, i pravejki gi periodicnite vakcinacii protiv tetanus.

Nekoi rizici so dopir na bioloskite agensi se specifichni vo vrska so rabotniot kontekst, kako na primer, za obrabotka na polinja (dopir so seno i prav kako i kontaminirana pocva so organski gjubriva i hemikalii) vo staklenici (na primer, silnata koncentracija na polenot i semenite kletki vo vozduhot), vo zootehnickite kompanii (bolesti od zivotinsko poteklo, govedna tuberkuloza, krasta, vo princip poradi dopirot na covekot so zivotnite i nivnite derivati; pri dopirot so odgledanite zivotni e zgolemen i rizikot od paraziti kako krlezi koi, napagajki ja direktno kozata na rabotnicite, mozat da prenesat infekcii od razlicni vidovi).

Za prevencija na bioloskiot rizik:

- da se odrzuva veterinarната higijena i sredinata za odgleduvanje na zivotnite i shtalite
- da se odrzuva licnata higijena i da se stavi na raspolaganje personal, sredstva i soodvetna oprema za grizha na higienata (tushevi, lavabo, toaleti, sapuni, cisti krpi, garderobi so dvojni pregradi za promena na alishtata...)
- celiot personal od kompanijata treba da bide azhuriran za nivnite vakcini (se potsetuva deka vakcinata antitetanus e zadolzitelna)
- da se koristat spravite soodvetna individualna zastita: rakavici, maski, rabotni kombinezoni, cizmi...
- da se dezinficira sekoja povreda i da se pokrie koga se obrabotuva zemja ili voda koi mozat da bidat kontaminirani.

Spravi za individualna zastita

Vrz osnova na obrabotkata cesto e potrebno,zadolzitelno koristenje na potrebnite spravi za individualna zastita:sekojdnevnata upotreba ja sprecura pojavata na profesionalni bolesti ili stitat vo slucaj na nezgoda;mora da bidat zavereni od strana na Evropskoto zakonodavstvo ii zadrzani vo dobra sostojba-

Rabotodavacot,vrz osnova na naodite od procenkata na rizikot:

- gi podrzuva so efikasnost spravite za individualna zastita i gi garantira higijensките uslovi,so odrzuvanje to gi poprava i zamenuva potrebnite;
- dostavuva istite da bidat iskoristeni samo za predvideni potrebi,osven specifični i isklucitelni slucaj,sohlasno so informacii od proizvodelot;
- obezbeduva razbirlivi instrukcii za rabotnicite;
- ja odreduva sekoja sprava za individualna zastita za licna upotreba,ako okolnostite baraat upotrebata na edna od strana na poveke licnosti,se prezemaat soodvetni merki se dodeka taa upotreba ne pravi zdravstveni i higijenski problemi na raznite korisnici;
- prethodno go informira rabotnikot za rizicite za koi spravite za individualna zastita go zastituvaat;
- obezbeduva i organizira soodvetno obrazovanie,i ako e potrebno,specifichna obuka okolu pravilnata upotreba i praktichnoto koristenje na spravite.

Zastita na glavata

- shapka so široka periferija ili kapche:za sonce ili prashina
- zastiten shlem:za rabota vo dupki,bunari,silos,na visocina ili proekcii na cesticki;

Zastita na ocite

- ocila ili stitnik za oci:da se koristat za vreme na rabota so hemiski proizvodi ili fitosanitarni i za proizvodstvo na delanki,cesticki ili prasina.

Zastita za sluhot

- slusalki ili tapi:po izbor vo odnos na rabotata,stepenot na bucava prisuten vo sredinata i vremekoristenjeto.

Zastita za disnite patista

- maski so aktiven filter:za zastita od gas ili isparuvanje.
- Maski antiprasina:za upotreba pri rabota so hemiski proizvodi ili pri proizvodstvo na prasini.

Zastita za racete

- gumeni rakavici:za zastita od kiselini ili hemikalii,od elektrichna energija i tecni supstancii.
- Tkaeni,armirani ili vatirani rakavici:za rabota so alatki ili mehanicka oprema.

Zastita za nozete

- gumeni cizmi:za da se izbegne dodiroto so tecni supstancii i kal ili da se odbrani od korozivni kiselini.
- Antilizgavi cizmi:za rabota vo lizgavi sredini kako vinarski vizbi ili fabrika za maslo.
- Armirani cizmi :da se koristat za teski raboti ili za mehanicki sredstva.

Zastita za teloto

- gumeni kombinezoni:da se koristat za vreme na rabota so hemiski proizvodi(herbicidi ili vestacko gjubrivo)ili so biologskii.
- Tekstilni kombinezoni:da se koristat za vreme na rabota so mehanicki sredstva.

MASHINITE I OPREMA ZA RABOTATA

Rabotata na farma bara odsekogas pogolema frekvencija za upotreba na oprema i masini. Rabotodavacot treba da sprovede tehnicki i organizaciski merki za:

- da se namali rizikot povrzan so upotrebata na rabotna oprema;
- da se spreči upotrebata na opremata za raboti koi spored uslovite ne se soodvetni;
- da se proverí deka opremata e soglasna so instrukciite od proizvoditelot, deka se so soodvetna podrška i, kaj sto e potrebno, pridruzeni so dodatni instrukcii za upotreba.

Rabotnicite mozat da ja koristat opremata samo ako za istata se ovlasteni od rabotodavacot.

Za da se uveri minimalniot stepen za bezbednost povrzan so upotrebata na oprema treba da se sledat nekolku osnovni pravila:

1. -zastita za site elementi-izvor na rizik;
2. da se zastiti, sekogas koga toa moze da bide opasno:
 - glavnite delovi na pomestuvanje ;
 - mehanizmi so disk;
 - terminali i svojstva na drveni dodatoci;
 - organi i elementi za prenosno dvizenje;
 - prenosni drva, remeni i kabli;
 - menuvací, trkala i drugi zabesti elementi;
 - prenosni remeni;
 - rabotnicite i zona na obrabotka;
3. zastita od slucajna ili nenamerna voznja
 - organi za kontrola (drzací, kopcinja, itn);
 - pedali za kontrola;
4. sproveduvanje na itni pomagala, kade sto rizicite za specíficni ostateci na masinite baraat;
5. da se instalira masinata na nacín so koj ke se obezbedi potrebniot sloboden prostor nad granicata za naizmenicno vozenje na organite ;
6. da se uveri sostojbata na odrzuvanje i efikasnosta na masinite i opremata, garantirajki go odrzuvanieto niz vremeto za soodvetni i silni obicni baranja. Kade sto e obezbedeno libreto za oprema za efektivna evidencija na odrzuvanjata (poradi bezbednosni pricini), ova kniska treba da se odrzuva i azhurira.
7. zastita za rabotnikot od krsenje vo slucaj na prevrtuvanje na opremata.

Zastita na opasnite elementi

Potrebata od sigurnost za masinskite alatki i rabotniot kapacitet mozat da ne dozvolat, vo izrabotkata, celosna zastita i izolacija na alatките ili na opasnata rabotna zona.

Ovoj fakt predizvikuva povredi so kontakt na delovi od teloto na rabotnikot so alatките za rabota i dvizenjeto. Prakticno, resenieto za prebaruvanje i primena e toa so tendencija da se drzat sto podaleku od alatките i relativnite rabotni zoni delovi od coveckoto telo na rabotnikot, so verojatnost

da bidat navredeni. Zgora na toa, cesto ova rizicna situacija se vlosuva ako organite vo prasnaje, delumno ili celosno nezastiteni, mozat da sfatat (rotacija na klin delovi ili dodatni delovi), kršenje (pricina za relativno dvizenje pomegu niv), vlečenje (prenos preku vnatresnosta), ili potocno so znatitelna inercija.

Vo vakvi slucaevi rabotnikot treba soodvetno i točno da bide obučen za rizicni situacii povrzani so upotreba na oprema i masini kako i za sledenje na ispravni proceduri i tie za izbegnuvanje, zatoa sto se predvesnici na opasnost za zdravje i bezbednost na rabotnicite.

Proekcija na materijal

Za neкои masini, vo vrška so karakteristikite na rabotata (brzina na rabotata, prirodni raboten materijal, vid i poteklo na alatki, uslovi za podmackuvanje i ladeње na zoni za secenje, itn.) postoi konkretna moznost za proekcija na materijal ili cesticki od razlicno poteklo i dimenzii. Za da se izbegne relativniot rizik za rabotnicite treba da se koristat zatvoreni ekrani ili drugi sredstva za sledenje zacvrsteni ili prilagodlivi od vreme na vreme.

Mora da se ima vo predvid deka treba da bidat zastiteni protiv bezbrojnite rizici na site rabotni mesta i sosednite cekori.

Cistenje, prisposobuvanje i odrzuvanje

Ima vaznost vo bezbednost na rabotnicite frekvencijata za cistenje na telata na rabotnicite ili rabotnite zoni (otstranuvanje na tecni ili napusteni delanki, otstranuvanje na igubeni luspi, struzhki, itn.).

Pravilata eksplicitno zabranuvaat vrsenje na vakov vid na rabota vrz masinite vo dvizenje.

Sepak toa mozat da go napravat ako ne e mozno da se napravi na drug nacini, pod uslovi da se svrtat kon soodvetni metodi i alatki za da se izbegne opasnost (na primer: vozdušen mlaz, oprema za kuka/jadica itn..)

Mnogu cesti mozat da bidat i intervencii za registracija ili zamena na masinite, za oprema ili opremanje na masinata, za da se izvrsat merenja na cenata na rabota, za stav i utvrduvanje na cenata za rabota. Ovie operacii, i drugi slicni za popravki, ne se po pravilo dozvoleni za masini vo dvizenje. Koga ne e mozno da se napravi na drug nacini, mozat da se napravat i koga masinata e vo dvizenje, ako se upotrebi posebno vnimanie (namalena brzina so prodolzena kontrola, so povremeni poedinecni pulsira). Za dvete zabrani rabotnikot treba da bide svesen za specifičnata obuka i specijalnite oznaki staveni vo blizina na masinata.

Znaci

Znaci se realiziraa so kartonska shema,boi,akusticni parametri,svetlosni znaci,verbalna komunikacija,gestovi za slednite celi:

- predupreduvanje:da se predupredi za rizik ili opasnost
- zabrana:da se zabranat odnosi sto mozat da predizvikaat opasnost
- propisi:da se propisat odredeni odnosi potrebni za bezbednosta
- informacii:da se obezbedat relativni nasoki za ilezite za bezedbnost ili sredstva za itni slucai za spasuvanje,i nasoki za prevencija i zastita

Znaci moraat da bidat dovolno osvetleni i na vidno mesto.Rasporedeni spored bojata i formata:

- crvena:znaci za stop i zabrana ili znaci za protivpozarna oprema
- zholta:znaci za predupreduvanje
- zelena:znaci za spasuvanje
- plava:znaci za propis
- krug:znaci za propisi i zabrana
- kvadrat ili pravoagolnik:znaci za spasuvanje i informacija
- triagolnik:znak za predupreduvanje

Slednive primeri za signalizacija se so pogolema upotreba vo farmite,vo odnos na konkretnite prisutni rizici.

Znaci so informacii

Protivpozhar-na oprema

			
Protivpozhar-no kopje	Skala	Protivpozhar-en aparat	Telefon za gasenje na pozhar
			
Nasoka da se sledi (dopolnitelni znaci na prethodnite)			

Znaci za spasuvanje

			
Pateka/vonreden izlez	Pateka/vonreden izlez	Pateka/vonreden izlez	Pateka/vonreden izlez
			
Pateka/vonreden izlez	Nasoka da se sledi (dopolniteli znaci so informaciji na tie shto sledat)		
			
Nasoka da se sledi	Prva pomosh	Bezbednosni tush	Mienje na ochi
			
	Nosilka	Telefon za	

spasuvanje i
prva pomoš

Znaci za zabrana

			
Zabraneto pushenje i palenje	Zabraneto za peshaci	Zabraneto gasenje so voda	Zabranet vlez za neovlasteni lica
			
Zabraneto za tovarni vozila	Zabraneto pushenje	Vodata ne e za pienje	Ne dopiraj

Znaci za predupreduvanje

			
Suspendiran tovar	Tovarni vozila	Opasnost	Biološki rizik
			
Korozivni materii	Intenzivno magnetno pole	Otrovni materii	Zapaliv materijal ili visoka temperatura
			
Eksplozivni materijal	Nejonizirachko zrachenje	Opasnost od elektrichen napon	Sogoruvanje
			
Shtetni nadraznuvachki materii	Niska temperatura	Opasnost od prechki	Opasnost od pagjanje

Propisni znaci

			
Zadolzhitelna zashtita za ochite	Zadolzhitelna zashtita za dishnite patishta	Zadolzhitelna zashtita za liceto	Zadolzhitelni zashtitni rakavici
			
Zadolzhitelni zashtiten shlem	Zadolzhitelni bezbednosni chevli	Opshta obvraska (so mozhnost za dopolnitelen znak)	Zadolzhitelna zashtita za sluh
			
Zadolzhitelna individualna zashtita protiv pagjanje	Zadolzhitelni premin za peshaci	Zadolzhitelna zashtita za teloto	

Brza Pomos

Rabotodavacot ,smetajki ja prirodната rabota i dimenziite na kompanijata,po konsultacija so nadlezniot lekar,ako e nameneti,gi usvojuva potrebnite merki za upravuvanje na itni slucai so vnanie za relativnite spravi za brza pomos e prevencija za pozari,stabilizirajki gi odnosite so nadvoresnite sluzbi i naznacuvajki eden ili poveke zadolzitelni rabotnici,ako ne se sprovedat direktno.Zadolzitelniot personal za brza pomos treba da bide obrazovan pocituvajki gi minimalnite baranja predvideni od D.M. 15 juli 2003 br.388.

Za vreme na rabotata mozat da se sozdadat situacii kade rabotnikot treba da bide korisen i da garantira brz intervent za drugite rabotnici ili pak da gi zastiti strukturite od steta proizlezeni od slucajni nastani.

Vo toj slucaj ,e mnogu vazno,pred sé,da se povika brojot za iten slucaj:

- Brza pomos – 118
- Pozharnikari- 115
- Carabinieri- 112
- Iten slucaj za zivotnata sredina- 1515
- Centar za Otrovnii Kontrolii vo Torino-011/6637637

Vo sekoja kompanija kako i vo sekoja proizvodna zaednica,treba da bidad odredeni na vidno mesto i so lesen pristap soodveten komplet za prva pomos koj treba da bide sostaven od minimalni elementi propisani od D.M 388/2003.

Ako od nastanot proizlezat steti na rabotnikot,treba da se sledat slednite instrukcii vo ocekuvanje na specijaliziran personal:

Vo slucaj na OSTRA INTOKSIKACIJA

a) jasno zatruen sto sorabotuva

- da se pobara podrska od drugi lica
- da se identifikuva odgovorniот proizvod i mestoto na vpi vanje
- da se odstrani oblekata i cevli te ako se eventualno kontaminirani
- zatrueniот da se drzi mirno
- da se pobaraat informacii na lekarot
- da se prenese po potreba vo brza pomos ili vo centarot za otrovni kontroli co primerok od proizvodot(ili bezebdnosna karticka)

b) zatruen vo nesvest

- da se prenese predmetot grbecki i so glavata nanazad
- da se odstranat kontaminirani alista,izbegnuvajki zagaduvanje
- da se proverit otcukvanjeto na srceto(ili eventvano da se prezeme vestacko disenje i/ili masaza na srceto)

- itna hospitalizacija, nosejki primerok od proizvodot (ili tehnicka karticka)

Vo slucaj na SERIOZNI NESREKJI NA RABOTA

- vo ocekuvanje na pomos e vazno da ne se napusta povredenata licnost (da ne se pomrdnuva nesvesna licnost, niti da se prska so ladna voda po liceto)
- da se pomogne za disenje olabavuvajki ja oblekata okolu vratot
- da se pokrije licnosta so pokrivki i alista za da ja zadrzi telesnata temperatura

Vo slucaj na IZGORENICI OD TOPLINA ILI HEMIKALII

- da se izmie izobilno so voda
- da ne se dopira izgorenata zona
- da ne se stavaat krema ili masti bez recepti

Vo slucaj na STRUEN UDAR

- da se iskluci strujata od prekinuvacot
- da ne se dopira direktno povredeniot tuku da se oddaleci od strujata do nesprovodliv materijal (drvo, guma)
- da se proverii otcukuvanjeto na srceto (ili eventualno da se prezeme vestacko disenje i/ili masaza na srceto)
- ako postojat opasni izgorenici da se pokrijat so sterilna gaza
- da se prenese povredeniot vo brza pomos

Vo slucaj na UDAR OD TOPLINA ILI SONCE

- da se stavi vo legnata položba povredeniot na ladno mesto so nozete lesno krenati
- da se olabavat alistata
- da se navlazni celoto so vlazna krpa

Vo slucaj na MALI POVREDI

- da se izmie, iscisti vednas povredata od zemja, strugotini
- da se dezinfecira so sterilna gaza
- da se proverat vakcinite so konsultacija na lekarot

Vo slucaj na DLABOKI RANI

- da se tamponira so sterilna gaza
- da se prikova pogodeniot del na teloto
- povredata da se dopira samo so sterilna gaza, ako skrsenicata e izložena da izbegne rizik za infekcija

- da se prenese povredeniot vo brza pomos

Vo slucaj na POVREDA NA OCITE

- da se mijat izobilno i kontinuirano so voda barem 5 minuti drzejki gi klepkite dobro otvoreni so pomestuvanje na ocite vo site nasoki
- da ne se brise povredeniot del
- da se odi vo brza pomos

Vo slucaj na UBOD OD INSEKTI

- da se odstrani so pinceta zhioloto(ako e prisutno)
- da se dezinfecira ubodeniot del
- da se odi vo brza pomos ako se pojavat loso nastroenie ili alergicni reakcii

Vo slucaj na KASNUVANJE OD KRLEZI

- da ne se odstranuva parazitot tuku da se odi vo brza pomos

Povreda na rabota - STO DA SE PRAVI

Zakonot voveduva specifičen koncept na povreda za vreme na rabotata:ova se proveruva koga,poradi nasilna pricina se pojavuvaat za vreme na rabotata,rabotnikot pretrpuva povreda koja rezultira so smrt ili potisnuvanje ili namaluvanje na rabotniot postojan ili privremen kapacitet.Zastitata predvidena za povredeniot rabotnik e garantirana od INAIL(Nacionalen Institut za Osiguruvanje protiv Povredi pri Rabota).Predvideno e zadolжитelno za sekoj rabotnik osiguruvanje protiv povredi pri rabota.

Od sekoja povreda,rabotodavacot treba da dade zabeleska na ovlasteniot organ za javnata bezbednost,koga se raboti za povreda koja zavisesse na smrt ili nesposobnost za rabota na povredeniot poveke od 3 dena. Rabotodavacot treba da objavi vo rok od dva dena od priemot na lekarskoto uverenie na ovlasteniot organ za javna bezbednost i na INAIL .Za smrten slucaj ili opasnost od smrt,prijavata se pravi vo rok od 24 casa so telegrama ili faks.

Rabotodavacot treba vo sekoj slucaj da vodi hronoloska evidencija na poseben register za povreda pri rabota sto vklucauvaat otsustvo od rabota barem eden den.

Povredeniot rabotnik e zadolzen da prijavi za sekoja povreda sto ke se sluci,iako e mala,na svojot rabotodavac.

Rabotnikot koj ne ja ispolnuva ovaa obvraska go gubi pravoto na privremeni ekonomski nadomestok za prethodnite denovi za koi rabotodavacot e svesen.

So sila na zakonskiot dekret 38/2000 ,e predviden nadomestok od strana na INAIL i za povreda za vreme na patuvanje,priafaten kako slucaen nastan sto moze da go dozivee rabotnikot dodeka odi ili se vraka od rabota.

Vo slucaj na povreda,INAIL e odgovoren za privremeniot nadomestok od 40 den posle nastanot na povredeniot.Za delot sto ne e opfaten od strana na INAIL,eventualni integraciji mozat da bidat odgovorni od FAVLA,ako pridonesot e platen.Za poveke detalji,ve molime da se obratite na internet stranata www.favla.it

In data _____

Potpis _____

vraboten vo Farmata _____

IZJAVUVA

deka go dobi priracnikot

“Zivotna sredina i bezbednost vo zemjodelstvoto”

kako korisen instrument vo procesot na informacii i obuka vo zavisnost od rabotodavacot predvideni vo zakonot.

Iskreno,

FAVLA - Fondo Assistenze Varie Lavoratori Agricoli

FAVLA – Fond za pomos na razni zemjodelski rabotnici

F.A.V.L.A e organ za pomos na zemjodelcite ,neprofitna organizacija koja raboti za da se integriraat zadolzitelnite tretmani za pomos vo sluvaj na bolest i povreda i voopsto za da se integrira javnata pomos za site zemjodelci cvekjari vo provincija na Cuneo.

CPT - Comitato Paritetico Territoriale

CPT – Zaednicki teritorijalen komitet

Zaednickiot teritorijalen komitet za bezbednost vo zemjodelstvoto, e neprofiten organ sostaven od zemjodelski sindikati i rabotodavci na provoncija na Cuneo so funkcija da gi koordinira aktivnostite na **Odgovorniot na rabotnicite za bezbednost na teritorijalno nivo(RLST)**.RLST ima zadaca da vospostavi odnosi na sorabotka megu kompanijata i rabotnicite isklucitelno preku inspekcija i stanuva referentna tocka za bezbednosta.

Za bilo kakva informacija vospostavete kontakt so Sekretarijatot na FAVLA vo Cuneo, via. C. Chiapello, 1 – tel. +39.0171.692477

Organizzazioni Sindacali Provinciali

Provinciski Sindikati sto se pridruzuvaat na FAVLA i davaat informacii i zastita se:

FLAI CGIL	Via Bagni, 10 - 12037 Saluzzo - Tel. 0175 44546
FAI CISL	Corso Piemonte, 39 - 12037 Saluzzo - Tel. 0175 41292
UILA UIL	Corso F.lli Bandiera, 13 - 12051 Alba - Tel. 0173 33050
U.P.A.	Corso IV Novembre, 8 - 12100 Cuneo - Tel. 0171 692143
COLDIRETTI	Piazza Foro Boario, 18 - 12100 Cuneo - Tel. 0171 447211
C.I.A.	Piazza Galimberti, 2/b - 12100 Cuneo - Tel. 0171 67978

